

Oprávnění odborových organizací vystupovat v pracovněprávních vztazích a vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u jednotlivých zaměstnavatelů obecně vyplývá ze stávající úpravy dané zákonem č. 262/2006 Sb.

Odborové organizace:

a) dbají o dodržování citovaného zákona, zákona o zaměstnanosti, právních **předpisů** o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a ostatních pracovněprávních **předpisů**.

b) mají právo:

1) **vykonávat kontrolu:**

- jak zaměstnavatelé dodržují výše uvedené **předpisy** a rovněž **vnitřní předpisy** a závazky vyplývající z kolektivních smluv.
- jak zaměstnavatel plní své povinnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a zda soustavně vytváří podmínky pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci,
- stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- zda zaměstnavatelé řádně vyšetřují pracovní úrazy

Poznámka: V objektech důležitých pro obranu státu mohou vykonávat tuto kontrolu jen ty odborové organizace, kterým je podle zvláštních **předpisů** povolen vstup do takových zařízení.

2) **vstupu na pracoviště zaměstnavatele,**

3) **na předání potřebných informací a podkladů** příslušnými vedoucími zaměstnanci a potřebnou součinnost k výkonu kontroly,

4) **podání zprávy o tom, jaká opatření byla přijata k odstranění závad** zjištěných kontrolou nebo k provedení návrhů opatření, které podaly odborové organizace vykonávající kontrolu.

5) **uplatnit připomínky a návrhy na přijetí opatření týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,** zejména návrhy na odstranění rizik nebo omezení působení rizik, která není možno odstranit,

6) **obdržet hlášení o pracovním úrazu**

7) **účastnit se:**

- a. objasňování příčin a okolností vzniku pracovních úrazů,
- b. při jednáních týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci anebo být o takovém jednání být informovány,

8) **projednat:**

- a. podstatná opatření týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- b. vyhodnocení rizik, přijetí a provádění opatření ke snížení jejich působení, výkon prací v kontrolovaných pásmech a zařazení prací do kategorií podle § 39 zákona č. 258/2000 Sb. (§ 82)
- c. organizaci školení o právních a ostatních **předpisech** k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d. určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik podle zákona č. 309/2006 Sb. (§ 108)

9) **být informovány o:**

- a. zaměstnancích určených k organizování poskytnutí první pomoci, k zajištění přivolání lékařské pomoci, hasičského záchranného sboru a Policie České republiky a k organizování evakuace zaměstnanců,
- b. výběru a zajišťování závodní preventivní péče,
- c. určení odborně způsobilé fyzické osoby k prevenci rizik podle zákona č. 309/2006 Sb.,
- d. každé další záležitosti, která může podstatně ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

10) **účastnit se:**

- a. v dohodě se zaměstnavatelem jím, nejméně jednou v roce, organizovaných prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních (§ 108)
- b. školení zajištěného zaměstnavatelem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci umožňující jim řádný výkon jejich funkce,

11) **používat právní a ostatní předpisy** k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a doklady o:

- a. vyhledávání a vyhodnocení rizik, opatření k odstranění rizik a k omezení jejich působení na zaměstnance a k vhodné organizaci bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, evidenci a hlášení pracovních úrazů a uznaných nemocí z povolání,
- b. výkonu kontroly a opatření orgánů, kterým přísluší výkon kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci například podle zákona č. 251/2005 Sb., zákona č. 68/1988 Sb., zákona č. 18/1997 Sb. (§ 108)
- c. evidenci a hlášení pracovních úrazů a uznaných nemocí z povolání,

12) jsou **povinni spolupracovat se zaměstnavatelem** a s odborně způsobilými fyzickými osobami k prevenci rizik tak, aby zaměstnavatel mohl zajistit bezpečné a zdraví neohrožující pracovní podmínky a plnit veškeré povinnosti stanovené zvláštními právními **předpisy** a opatřeními orgánů, kterým přísluší výkon kontroly například podle zákona č. 251/2005 Sb., zákona č. 68/1988 Sb., zákona č. 18/1997 Sb. (§ 108)

Vztah a povinnosti zaměstnavatelů vůči odborovým organizacím a naopak jsou v části Povinnosti zaměstnavatele stanovené zákoníkem práce.